

Rodna ravnopravnost u javnom i poslovnom sektoru s posebnim naglaskom na sektor energetike

Preporuke za javne politike

Žene su i dalje znatno podzastupljene u svim aspektima energetskog sektora, ali i u javnom političkom, gospodarskom i akademskom sektoru.

U okviru projekta **EUWES** – *Osnaživanje žena koje su podzastupljene u sektoru energetike (Empowering underrepresented women in the energy sector)* objavljen je dokument *Mapiranje nacionalnih politika rodne ravnopravnosti u energetskom sektoru – slučaj Hrvatske* kao rezultat istraživanja provedenog tijekom prosinca 2023. godine i siječnja 2024. godine. Mapiranje ukazuje na znatnu podzastupljenost žena u usporedbi s muškarcima na radnim mjestima u javnom i privatnom energetskom sektoru u Hrvatskoj. Iako podaci ne govore o samim razlozima niske zastupljenosti žena na vodećim i upravljačkim pozicijama u sektoru energetike (ali i drugim sektorima), pretpostavlja se da su glavni razlozi manjak transparentnosti u postupku odabira i kreiranja kriterija u odabiru potencijalnih kandidatkinja. Također, etički kodeksi u tvrtkama rijetko se bave rodnom ravnopravnošću.

Zakoni relevantni za energetski sektor i oblikovanje energetskih politika u Hrvatskoj ne utječu niti spominju rodne politike kao takve te su osmišljeni za rodnoneutralne potrošače energije. Hrvatski pravni okvir relevantan za energetski sektor ne spominje niti definira posebne mjere usmjerene na rodnu ravnopravnost. Unatoč naporima u borbi protiv energetskog siromaštva, rodna pitanja i dalje su uglavnom odsutna u nacionalnim politikama i mjerama. Iako većina institucija visokog obrazovanja povezanih s energetskim sektorom posjeduje planove rodne ravnopravnosti, rodne razlike u STEM područjima su i dalje postojane, dodatno ograničavajući sudjelovanje žena u energetskom sektoru.

Stoga su u okviru projekta *EUWES* izrađene preporuke, temeljen na provedenom mapiranju, koje se usredotočuju na borbu protiv rodnih stereotipa, promicanje žena na rukovodećim pozicijama u pojedinim sektorima s posebnim naglaskom na sektor energetike te uspostavu programa mentorstva.

Preporuke su podijeljene na poslovni sektor koji mogu činiti organizacije u javnom ili privatnom vlasništvu te na obrazovni sektor, s posebnim naglaskom na sektor energetike.

Obrazovni sektor

01

Javne politike moraju promicati jednake mogućnosti u obrazovnom sustavu, izboru zanimanja i karijere za učenice i učenike već od predškolskog obrazovanja.

02

Obrazovne ustanove, ali i cjelokupni sustav obrazovanja mora osnaživati poticati učenice prema svim zanimanjima

03

Unaprijediti sustave stipendiranja za učenice i studentice u STEM području

04

Kreirati financijske mehanizme i instrumente za podršku učenicama i učenicima osnovnih i srednjih škola s ciljem smanjivanja obrazovnih nejednakosti

05

Prenijeti odredbe (EU) 2022/2381 Direktive o poboljšanju rodne ravnoteže među direktorima uvrštenih trgovačkih društava na cijeli poslovni i javni sektor.

06

Proširiti nadležnost Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova

07

Uvesti jasan i transparentan sustav zapošljavanja na vodeće pozicije u javnom i poslovnom sektoru

08

Uspostaviti programe mentorstva i smjernice za razvoj karijere za žene u javnom i privatnom sektoru.

09

Provoditi strategije zapošljavanja koje potiču rodnu ravnopravnost i uključivost na najvišim upravljačkim pozicijama

10

Uvesti sustav monitoringa za jednakost plaća, mogućnost napredovanja i suzbijanje rodni predrasuda u javnom i poslovnom sektoru

11

Uvesti javni sustav izvještavanja javnog i poslovnog sektora o rodnoj ravnopravnosti

12

Uvesti procjenu napretka u postizanju rodne ravnoteže među upravljačkim pozicijama u javnom i poslovnom sektoru

13

Zahtijevati dostavu izvještaja o rodnom sastavu uprava i napretku u postizanju rodne ravnopravnosti jednom godišnje Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova

14

Suzbiti rodne predrasude u nacionalnim energetske politikama

EUWES | Empowering Underrepresented Women in the Energy Sector

www.euwes.door.hr

Projekt EUWES financiran je iz Programa Europske unije: Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV-2022-GE). Međutim, izražena mišljenja i stavovi isključivo su mišljenja i stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Europske unije ili Europske komisije. Za njih se ne može smatrati odgovornom niti Europska unija niti Europska komisija.